
Ingrijirea paliativa- Un drept al omului

Semneaza [ACUM](#) petitia internationala “Carta de la Praga: Ingrijirea paliativa- Un drept al omului” pentru a fi trimisa tuturor guvernelor lumii cu 10.000 de semnaturi.

Carta de la Praga: se solicita guvernelor sa aline suferinta si sa recunoasca ingrijirea paliativa ca pe un drept al omului

Asociatia Europeana pentru Ingrijiri Paliative (EAPC), Asociatia Internationala pentru Ingrijiri Paliative (IAHPC), Alianta Internationala pentru Ingrijiri Paliative (WPCA) si Observatorul pentru Drepturile Omului (Human Rights Watch - HRW) colaboreaza pentru a promova ca drept al omului accesul la ingrijiri paliative.

Dreptul de a avea acces la ingrijiri paliative

Accesul la ingrijiri paliative este o obligatie legala, asa cum conventiile Natiunilor Unite o recunosc, si a fost sustinut ca drept al omului de catre asociatiile internationale, bazandu-se pe dreptul la sanatate fizica si mintala la cele mai inalte standarde. In cazul pacientilor care prezinta durere severa, esecul guvernului de a asigura ingrijiri paliative poate fi considerat si un tratament crud, inuman sau degradant. Ingrijirile paliative pot alina suferinta in mod eficient sau chiar sa o previna si pot fi furnizate la un cost comparativ redus.

Cu toate acestea, guvernele multor tari din intreaga lume nu au facut pana acum pasii necesari pentru a asigura in mod real accesul pacientilor cu boli incurabile la ingrijiri paliative.

Definitia Ingrijirilor Paliative

Potrivit definitiei Organizatiei Mondiale a Sanatatii (OMS), ingrijirile paliative sunt ingrijire care imbunatatesc calitatea vietii pacientilor si a familiilor care se confrunta cu probleme asociate bolilor amenintatoare de viata, prin prevenirea si alinarea suferintei prin identificarea precoce, evaluarea si tratamentul adecvat al durerii si al altor probleme de natura fizica, psiho-sociala si spirituala.

Ingrijirea paliativa este o abordare interdisciplinara si cuprinde in sfera sa atat pacientul, familia, cat si comunitatea. Intr-un anumit sens, paliatia inseamna asigurarea ingrijirilor de baza, adica satisfacerea nevoilor individuale ale pacientului, oriunde ar fi acesta ingrijit: la domiciliu sau in spital.

Ingrijirile paliative dau valoare vietii si considera moartea ca fiind un proces normal; nu grabesc si nici nu amana moartea. Ingrijirile paliative isi propun sa mentina cea mai buna calitate posibila a vietii pana la moarte.

Ingrijirea paliativa- Un drept al omului

Asociatia Europeana pentru Ingrijiri Paliative, Asociatia Internationala pentru Hospice si Ingrijiri Paliative, Alianta Internationala pentru Ingrijiri Paliative si Observatorul pentru Drepturile Omului,

Recunoscand ca:

- bolile cardio-vasculare si cancerul produc majoritatea deceselor din tarile dezvoltate si ca cei mai multi pacienti vor suferi de durere, extenuare si depresie sau alte simptome, cum ar fi dispneea,
- ingrijirile paliative sunt eficiente atat pentru acesti pacienti cat si pentru pacientii in stadii terminale ale bolii pulmonare obstructive cronice (BPOC), insuficientei renale, bolilor neurologice (ca scleroza multipla sau scleroza amiotrofica laterala) dar si in cazul dementei in stadii finale,
- ingrijirile paliative ofera un model unic pentru a dezvolta politici sociale si sanitare inovatoare centrate pe preferintele pacientilor, avand o abordare holistica ce combina cunostintele (ex. controlul simptomelor), abilitatile (ex: comunicarea) si atitudinile (ex. considerarea fiecarui pacient in parte drept o individualitate cu un istoric personal),

Admitand ca:

- HIV/SIDA continua sa fie o cauza majora a deceselor in tarile in curs de dezvoltare, iar pacientii care mor datorita acestor boli se confrunta adesea cu simptome suparatoare, si ca un procentaj considerabil din pacientii care primesc tratament continua sa fie afectati de durere, oboseala si alte simptome debilitante,
- alte boli infectioase, cum ar fi malaria si tuberculoza, pot progresa catre stadii incurabile si ca, in astfel de cazuri, pacientii au nevoie de ingrijiri paliative,
- implementarea serviciilor de ingrijiri paliative are impact in tarile in curs de dezvoltare, alinand suferinta si imbunatatind calitatea vietii pacientilor cu HIV/SIDA sau alte boli,
- multi pacienti vor avea nevoie de sprijin in problemele psiho-sociale si spirituale, odata cu evolutia bolii lor,

Afirmand ca:

- ingrijirile paliative pot alina in mod eficient aceasta suferinta si pot fi furnizate la un cost relativ scazut,
- beneficiile ingrijirii paliative nu se limiteaza la ingrijirile de la finalul vietii, deoarece s-a dovedit ca o aplicare timpurie a ingrijirilor paliative imbunatateste calitatea vietii si reduce necesitatea unor tratamente grele si agresive,

Ingrijirea paliativa- Un drept al omului

Preocupati ca:

- in ciuda eficientei dovedite, accesul la ingrijiri paliative este limitat sau inexistent in multe tari, mai ales in cele in curs de dezvoltare, ducand la o suferinta nedorita in randul a milioane de pacienti in fiecare an,

Facem un apel catre guverne:

1. sa dezvolte **politici de sanatate** care sa raspunda nevoilor pacientilor cu boli terminale sau limitatoare de viata
  - sa dezvolte politici de sanatate cuprinzatoare care sa asigure integrarea ingrijirilor paliative, impreuna cu celelalte servicii de sanatate,
  - sa garanteze ca legislatia va include sprijin pentru rudele pacientilor pe durata ingrijirii si dupa momentul decesului.
2. sa asigure **accesul la medicatia** esentiala, chiar si la cele cu regim special, tuturor celor care au nevoie de ele
  - sa identifice si sa elimine barierele excesiv de restrictive care impiedica accesul la medicamentele cu regim special, atunci cand uzul medical este justificat,
  - sa asigure dezvoltarea unui sistem adecvat pentru estimarea nevoii pentru aceste medicamente, astfel incat disponibilitatea lor sa fie garantata fara intreruperi,
  - sa asigure stabilirea unor sisteme protejate si sigure de distribuire si administrare, astfel incat pacientii sa aiba acces la medicamentele opioide, indiferent de prognosticul bolii, locul tratamentului sau locatia geografica.
3. sa garanteze ca personalul din sistemul de sanatate va primi **formarea profesionala in ingrijiri paliative** si controlul durerii in cadrul pregatirii de baza si post-baza.
  - sa adopte schimbarile necesare in curricula de invatamant pentru profesiile din sanatate (medicina, nursing, farmacie, psihologie etc.), pentru a se asigura ca toti profesionistii din sanatate dobandesc cunostinte de baza cu privire la ingrijirea paliativa si sunt capabili sa o furnizeze, indiferent la ce nivel lucreaza in sistemul sanitar,
  - sa sprijine implementarea si dezvoltarea de programe educationale post-universitare si de specializare in ingrijiri paliative, astfel incat pacientii cu situatii complexe sa poata primi ingrijirea adecvata,
  - sa asigure disponibilitatea cursurilor de formare profesionala continua in ingrijiri paliative pentru personalul din sanatate.
4. sa asigure **integrarea ingrijirilor paliative in sistemul de sanatate** la toate nivelele.
  - sa creeze si sa dezvolte planuri de infiintare si implementare de unitati, grupuri si programe de ingrijiri paliative, in functie de indicatorii de morbiditate si mortalitate si datele legate de gradul de dispersare a populatiei.

Ingrijirea paliativa- Un drept al omului

Partile semnatare si reprezentantii organizatiilor regionale si internationale

Solicita:

- guvernelor din intreaga lume sa garanteze pacientilor si familiilor lor exercitarea in mod real a dreptului de a beneficia de ingrijiri paliative, prin integrarea acestora in politicile de sanatate, precum si asigurarea accesului la medicatia esentiala, incluzand aici si analgezicele opioide.
- Organizatiilor si forurilor de importanta si influenta regionala si globala, precum Consiliul Europei, Uniunii Europene, Organizatiei Mondiale a Sanatatii, Adunarea Internationala de Sanatate, Asociatia Medicala Internationala si Consiliul International al Asistentilor Medicali sa promoveze dreptul la ingrijiri paliative.

Invita:

- organizatiile regionale si nationale de ingrijiri paliative sa sprijine filosofia ingrijirii paliative care pledeaza nu numai pentru dezvoltarea de servicii specializate, dar si pentru acces la ingrijiri prin sistemul de sanatate publica.
- institutiile academice, spitalele universitare si universitatile din tarile dezvoltate si in curs de dezvoltare sa formeze si sa motiveze profesionistii din sanatate care asigura ingrijirea de baza, pentru a integra ingrijirile paliative in serviciile lor.

Isi exprima speranta:

- ca opinia publica generala recunoaste necesitatea accesului la ingrijiri paliative pentru toti si sprijina Carta de la Praga prin participarea la activitati sociale si de media si prin semnarea acestei petitii.

Semneaza [ACUM](#) petitia internationala "Carta de la Praga: Ingrijirea paliativa- Un drept al omului" pentru a fi trimisa tuturor guvernelor lumii cu 10.000 de semnaturi.